

Prečo je dôležitá reakcia dospelých?

Deti sa učia žiť napodobňovaním sveta dospelých, ktorí sú pre nich v živote dôležití. Tie, ktoré vidia alebo zažívajú násilie, cítia zväčša hanbu, vinu a strach. Keď cítia, že sa stalo niečo, čo je nesprávne, intuitívne hľadajú pomoc. Ak však nezískajú potrebnú reakciu rodiča, či dospelého, ak ten situáciu podcení a len mávne rukou a mlčí, alebo ho vysmeje, prípadne zaharbí, dieťa sa naučí, že problémy sa nedajú riešiť. Naučí sa, že keď sa mu bude diať niečo zlé, dospelý mu nepomôže a svoj problém bude chcieť riešiť samo. Dieťa však nevie ako. Nemá skúsenosti a ani potrebné vedomosti, aby sa s tým vedelo vysporiadať a potrebuje pomocnú ruku dospelého.

O násilí by sme nemali mlčať. O násilí, s ktorým sa dieťa môže stretnúť, by sme s ním mali veku primerane hovoriť. Pomôcť dieťaťu žiť život v bezpečí nie je zložité. Asistovať pri tom môže aj KOZMO.

Tento kozmonaut lieta z planéty na planétu, kde sa stretáva s mnohými formami násilia. S podobnými sa často stretávajú aj deti. Pomôžme im, spolu s KOZMOM, naučiť sa, čo je správne, ale aj to, ako by sa správať nemali a kde môžu nájsť pomoc.

Dôležitými faktormi pri rozhovore s dieťaťom je správne načasovanie, priestor, nálada, aktívny záujem a komunikácia, akceptovanie názoru dieťaťa, reč prispôsobená veku dieťaťa a spôsob, akým s deťmi o násilí hovoríme. Pomôcť dieťaťu žiť život v bezpečí nie je zložité.

Čas

Dôležitý rozhovor o násilí potrebuje vhodný čas. Preto, ak sa rozhodujeme viesť s dieťaťom takýto rozhovor, dieťa by nemalo mať naplánovanú inú aktivitu, na ktorú sa teší a my sami by sme sa nemali nikam ponáhľať. Inak sa oslabuje jeho pozornosť a vnímanie. Pokiaľ sme spolu s dieťaťom napríklad svedkom násilia na ulici, v električke, v televízii, tak ho na tento fakt upozorníme, navrhujeme s ním riešenia situácie a odsúdime násilné, ubližujúce správanie.

Priestor

Okrem času je dôležitý aj priestor, v ktorom sa o násilí s dieťaťom rozprávame. Vhodné je, aby sme boli v pokojnom prostredí (doma, v prírode), kde sa dieťa cíti v bezpečí. Pre dieťa je náročné rozprávať sa pred cudzími ľuďmi, alebo v hlučnom, nepokojnom prostredí.

Nálada

Aby bol rozhovor naozaj účinný, dôležitá je aj nálada, v ktorej sa s dieťaťom rozprávame. My, rovnako ako dieťa, by sme mali byť pokojní, tešiť sa zo spoločného času a z rozhovoru. Počas čítania príbehu alebo rozprávania sa o niektorom z príbehov Kozmových dobrodružstiev sa môže stať, že dieťa má skúsenosť s odmietnutím, krikom, bitkou, vyčleňovaním. Nemusí chcieť pokračovať v téme, začne byť nervózne, nahnevané, plačlivé, pretože rozprávať o citlivej téme môže byť pre neho náročné. Nie je vhodné, aby sme ho nútili hovoriť o niečom, o čom hovoriť nechce, no ubezpečíme ho, že keď bude chcieť, môže za nami kedykoľvek prísť.

Aktívny záujem a komunikácia

Deti rýchlo vycítia, že sa im rodič dostatočne nevenuje, že je duchom neprítomný. Je dôležité, aby sme o dieťa mali aktívny záujem, počúvali ho a nerobili pri tom ďalšiu aktivitu.

Vlastný názor

Je dôležité spýtať sa dieťaťa, čo si myslí o tom, čo vidí, aký má na to názor. Pomôže Vám, ak Vám vlastnými slovami povie, čo sa v ňom odohráva, prípadne, či to, čo vidí, je podľa neho správne alebo nesprávne. Vďaka tomu máme možnosť jeho názor buď potvrdiť, alebo cez vhodné otázky a smerovanie rozhovoru upraviť tak, aby bol správny.

Reč

Dieťa nerozumie všetkému tak, ako my dospelí. Spôsob, akým o násilí hovoríme, by sme mali prispôbiť tak, aby bol blízky dieťaťu a jeho veku, napríklad výberom jednoduchých slov.

